

رویکردی جامع به معماری پایدار در ابعاد اکولوژی، انرژی و اقلیمی

فریدون صالحیان

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات آذربایجان شرقی، گروه معماری، تبریز، ایران

Architecture_1355@yahoo.com

Sustainable: پایداری، صفتی که چیزی را توصیف می‌کند که باعث آرامش، تغذیه و تأمین زندگی و در نتیجه به تداوم زندگی و طولانی کردن آن منجر می‌شود. معماری پایدار را میتوان به معنای خلق محیط پایدار انسان ساخت تعبیر کرد . شرط اساسی در نیل به پایدار محیطی برقراری تعادل پویا میان نظامهای مختلف محیط است. این شرط از دیدگاه علمی ، دستیابی همزمان به پایداری ۱- نظام بوم شناختی ۲- نظام اجتماعی - فرهنگی ۳- نظام اقتصادی میباشد. معماری پایدار برقراری تعادل میان نیازها و خواستها انسان و شرایط دیگر ارکان نظام زیست جهانی در حال و آینده است. تأثیر انسان بر محیط از سال ۱۷۵۰ به بعد با پیشرفت صنعتی، با سرعت زیاد به جریان افتاده. این تغییرات از قبیل: تغییر در اشکال زمین، تغییر پوشش گیاهی، تغییر در ماهیت خاک ها، آبهای، انواع جانوران، استخراج معدن و ... میباشد. امروزه یکی از مهمترین مشکلاتی که انسان با آن رو به رو است بحران محیط زیست و افزایش نیازهای وی از محیط و توقعات وی از آن است. این توقعات در حال حاضر از تعامل چهار عامل عمده در حال شکل گیری است.

۱. افزایش جمعیت
۲. افزایش توقعات انسان
۳. پیشرفت تکنولوژی و فن آوری و تأثیر آن بر محیط
۴. رفتار انسان در ارتباط با محیط خود

این مقاله در تلاش است تا با روشی توصیفی - تحلیلی و با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای رویکرد جامع به معماری پایدار در ابعاد اکولوژی را مورد بررسی قرار داده که پایداری: مجموعه‌ای از وضعیت‌هایی که در طول زمان تداوم داشته باشد. و هدف از یک معماری پایدار یک توسعه پایدار است. ما نیز از معماری به عنوان پدیده‌ای نوین که دستاوردهای رابطه منظم و دو جانبه انسان و طبیعت است، برای ملموس کردن استفاده نموده تا بتوانیم هدف ذیل را تجلی بخشیم.

- حساس شدن مخاطبیت نسبت به محیط و نگاه معنایاب به پدیده‌ها
- درک صحیح از طبیعت و آموزه‌های طبیعت با توجه به تولید و مصرف انرژی
- پیدا کردن رابطه‌ای هدفمند و منطقی میان انسان و طبیعت

▪ کسب بینش و دانش از عناصر و آموزه‌های طبیعت در جهت رسیدن به توسعه‌ای پایدار

واژگان کلیدی: معماری پایدار، توسعه پایداری، انرژی، اقلیم، هویت، فرهنگ

مقدمه :

در استکهلم سال ۱۹۷۲، سازمان ملل متحد اولین گردهمایی برای بحث درباره خطرات محیط زیست را با عنوان کنفرانس ملل متحد در مورد زیست بوم انسانی برگزار کرد. در آن اصولی به منظور حل مسائلی از قبیل تمايل به اقدامات گروهی برای حفظ بوم شناسی (اکولوژی) زمین، مسئولیت کشورها در مورد آلودگی فرامرزی، استقلال و حاکمیت کشورها بر منابع ملی و حق و حقوقشان در توسعه مطرح شد. دومین کنفرانس بزرگ زیست بوم سازمان ملل متحد (در مورد محیط و توسعه مشعور به اجلاس سران زمین) که در ریو در اوایل ۱۹۹۲ برگزار شد، به گونه‌ای به مطلب پرداخت که فقط تعداد کمی از فرآیند‌های فیزیکی مورد بحث، به درستی در مقیاس جهانی اتفاق می‌افتد. مشهورترین موارد، تخریب لایه ازن استراتسفر و موضوع اصلی برنامه ریو- یعنی تغییر آب و هوا بود. لایه ازن استراتسفر در ارتفاع ۱۵ تا ۵۰ کیلومتری، از حیات در مقابل آثار خطرناک اشعه ماورای بنفش محافظت می‌کند. تخریب این لایه باعث سرطان پوست و افزایش ابتلا به آب مروارید چشم در انسان و حتی خطر آسیب دیدن سیستم‌های دفاعی بدن می‌شود. همچنین نقص عضو و بدشکلی در زندگی گیاهی هم رخ می‌دهد. تخریب لایه ازن از طریق مواد شیمیایی هالوژن دار ساخته دست بشر در سال ۱۹۷۴ مطرح شد که افزایش اثر گلخانه‌ای و بالا رفتن درجه حرارت کره زمین را حادث می‌شود و خود به افزایش دمای اقیانوس‌ها و ذوب شدن یخ‌ها منتج می‌شود، افزایش سطح دریا، باعث طغیان آب از مناطق ساحلی سطح پایین، که موجب ناپدید شدن بسیاری از جزایر مرجانی اقیانوس آرام می‌شود. البته باید اذعان داشت که بسیاری از مشکلات زیست محیطی همانند آلودگی آب، فرسایش حاصل از باران‌های اسیدی، گسترش بیابان و جنگل زدایی ممکن است در مقیاس جهانی رخ ندهند. با این وجود این امور، اجرای مرتبط یک سیستم جهانی واحد در نظر گرفته می‌شوند.

طراحی پایدار :